

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrt-stopne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača stempel za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

x. Iz slov. Štajerskega.

Povsod po Slovenskem vstaja burja zaradi programa in odpada „pravne“ stranke, katera bi se naj raje reakcionarna par excellence imenovala. In po pravici! Kajti zveza z grofovi, baroni; „oživljanje starih gradov in grajščin“ (Hermanov program v bengalično razsvitljenej perspektivi!) simpatije s Santa-Cruzom, tem beričem španske svobode; tajna alijanca s fanatičnimi pospešitelji krvave restavracije v Italiji in Franciji — to nema v sebi poročstva bodočnosti, mirnega človeškega razvoja, nego kali neprevidenega krvoprolitja in povratka Evrope k vojnemu barbarstvu. In tak program bi naj bil „poročstvo Avstrije?“ Ravno nasprotno; „pravna“ politika, dotirana k slednjemu, nij drugo, nego vojska Avstrije z vsemi državami razve — ako ostane ona reakcionarna, s Francijo. Podpiranje „pravne“ politike je gradjenje gomile, pod katero bi se Avstrija morala gotovo pokopati.

Pri tiranji takove politike nij čudo, ako nas drugi narodi, nepoznavajoči naših domačih razmer, vedno razkrikajo kot politično nezrele, politične negodeje. Naša politika je itak že mnogo nezaslužene krivice trpela; zato jej magjarski politiki n. pr. Schwarz, odrekajo vso veljavo, ker menijo, da smo v resnici sami mračnjaki in nasprotniki svobode. Tudi nam je, vsaj na Štajerskem, ravno oni natražnjaški program „pravno“ (onda še nekoliko bolj smerne) stranke pri dozdanih volitvah več škodoval, nego narodne antipatije nemškutarjev.

V resnici rekoč, čas je, da sme enkrat Slovenec, toliko napadan in obiran zaradi nazadnjaštva, kadar potuje na tuje, ali pak

kadar se s tujcem na domači zemlji meni, odkritosrčno reči in tujca odbiti z besedami: „Gospodine! to, kar Slovencem sponašate, nij istina; tudi pri nas se ceni svoboda, napredek in omika, kakor po drugod!“ Nij treba Slovenceu več požirati grenkih sodeb in zvišajami, okolnostmi itd. izgovarjati se. Kakor je bilo l. 1848, tako zopet — po tolikem prenehu! — velja pri nas na Slovenskem stara pesen: „Bratje! Slovenci smo, Svobodo ljubimo itd.“, katere pesni smo se včasih (oziroma na naše razmere) morali uže sramovati, ker nij istinita bila.

Da bi se naši pravni vsaj nekoliko na hrvatsko duhovščino ozrli; tam tega zapadnega (romanskega) cerkovnega fanatizma, ki je pri nas tuj sadež, zastoj iščeš. Da bi se naši „pravni“ ozrli na vrlo napredujočo Srbijo, katera baš zaradi svojega vsestranskega napredovanja uživa simpatije vseh omikanih narodov, kar jej ne malo v korist prihaja. Potem bi morebiti začeli premišljevat, kamo jih goni slepi njih fanatizem, kateri jih same in ves narod v pogubo peha.

Jaz sem prepričan, da je vsa ta „pravna“ politika komedija dveh, treh političnih aranžerjev, ki se, svoje nevarnosti ne vidč, na visoki oder postavljajo in s krikom in žuganjem tudi zmerne in zdravo misleče zarotujejo. Jaz ne morem verovati, da bi vsi, ki v vojaški rog „pravnih“ vodnikov trobijo, bili račun si dali o izidu te glume. Jaz sem prepričan, mnogi hodijo za „pravno“ zastavo iz osebnih simpatij in antipatij; temota, fraza, nedoločenost, megla, ki leži nad tem „pravoslavnim“ programom, zakriva prave, notranje tendence, kiso v „pravno“ obleko ovite. Vzemite kritične očale in ogledite si to „pravno“ praznoto, ter si dajte odgovor, kako je na tej podlagi mogoče kakov na-

rod, kakovo državo v red spraviti! In prepričani bodo vsi, katerim je za resnico mar, da „pravni“ program nij drugo nego puhla fraza. —

Zares nezacepljivi udarec bi dobila vsa slovenska reč, ako pride več zagovornikov takega programa v državni zbor. Gospoda! naša čast in naše slovensko ime je v nevarnosti. —

V Ljubljani 5. julija.

Pisatelj Frič je spisal brošuro: „K ideji demokratične kulturne države“. Frič skuša v tej brošuri kulturno in državno vprašanje prihodnje Evrope rešiti. On daje obstoječe države naprej obstajati, razen Turčije iz čije razvalin hoče, da bi na narodni podlagi več novih kraljestev nastalo. Za rešitev avstrijskih ustavnih zmešnjav sprejema pisatelj reformne načrte Julija Švarca kateri za Cislajtanijo tri kraljestva nasvetuje, in sicer: češko, gališko in nemško avstrijsko kraljestvo, kateremu poslednjemu tudi Slovenec anektira, z opazko, da nemajo potrebam samostojne države zadostljive kulture. Ta program neki slovenski dopisnik „Wand.“ iz slov. Štajerja prav dobro kritikuje: „Pri tej razdelitvi držav iščemo zastoj edinstvenega principa, ker se reformer zdaj po materijelnih razmerah moči, zdaj po narodnostnem principu in, kjer mu to ne kaže, po kulturnem vprašanju določi. Mi Slovenci se s sklepi državne filozofije, kateri je pravica la relativen pojem, ne moremo nikakor sprijazniti. Naš program sega marveč tja, da se politično v avtonomno Slovenijo zedinimo naše težnje z besedami Harrisonovimi motivujoči: „Ohranjenje samega sebe je prvi zakon narave“, pravilo, katerega opravičenje se od individuva ná narod razteza.

Listek.

Nedeljska pisma.

IV.

„Also, der Frosch!“ je dejal znani profesor Konjšek, ko je bil posadil svoje dobro vzdrževano telo za gimnazijski kateder, ter se svojimi okornimi prsti segel v globoko tobačnico; in z vzvišenim, pa vsled obilega tobakovega užitka ne ravno milo donečim glasom je nadaljeval zanimivo svoje natoroznansko predavanje blizu tako le: „Pa so sedele zvečer kraj mlakuže; pa je djala ena: „Kaj bomo jeli?“ „Grah!“ — odgovori druga, „le ga, le ga, le ga, le ga!“ so vpile vse druge v koru. —

Gospica! Mnogo let je že minulo, odkar je Vaš Baptista užival take in enake zlate nauke, in pomagal se svojim smehom stresati slavne oboke muzijskega templja. In

kolikokrat mu je omenjeni pedagog z rognečim glasom zatrobil na uho: „Obejs' štedirengo na kôv!“ Pa Baptista je nij na kol obesil, in akoravno je moral brez nade romati po belem svetu, kjer mu je bila „sreče dar klofuta“, — a propós, gospica; povedati sem Vam hotel, da ova žabja večerna molitev, koje sem postavil na čelo mojemu pismu, še nij izumrla mej človečanstvom, v nov dokaz ene naj glavnejših postav Darwinove teorije.

Našel sem jo v vsej njenej saharскеj nagoti, stavljen v sekirice, ki jim pravijo „moderne Blasirtheit“, in to je krivo, da sem malo melanholičen postal, — oprostite, blaga gospica!

Ta notar dr. Julius Repič je tipus ljubljanskega nemškutarja. To je sicer prvič: prav malo, drugič pa: prav nič. In jaz bi o tem moži v svojih pismih trdovratno molčal, kar bi mu morda še prijetno bilo, ko bi ovi

gospod ne bil vzbudil v meni spomin na milo žabjo pesen, in to nekega večera, ko sem po nesreči čul njegov predsedniški govor v slavno znani notarski sobi pri „zlati zaponi“.

Gospica! to so Vam bratci, ki se zbirajo tamo sleherni večer! Dr. Repič jo sproži: „Kaj bomo jeli?“ „Grah!“ in „le ga, le ga, le ga“ odgovarja uni-sono korenjaški chorus. Naš današnji junak je brat znanega „Guillotine-politikarja“ Lašana, to se pravi: on zastopa pravo „galgenpolitik“. Jaz sam sem ga čul, kako je pridigoval svojim somislečim, da proti slovenstvu je nij „žavbe“, nego njegov izrek: „Diese Lente muss man alle hängen.“ Hvala bogu, da mož nij par stoletij prej zagledal luči tega sveta, temuč da je poklican, v naših razsvitljenih časih kot živ „memento mori“ trobiti nam na uho zavrženi testament zatonulega veka, in da je izvoljen v vrsti mnogih drugih prodajati nam

Mi smo torej prepričani, da je ves napredek, vse kulturne pridobitve le v od narave nam zaznamovanih mejah, na temelji narodnih običajev in jezika doseči. Žalibog še tudi denes „o pravu, ki je z nami rojeno, niti govoriti nij“. Po Švarcovih nazorih še saj mi Slovenci nobene kulture nemamo, da bi kot avtonomni narod terjatvam človeške vrednosti zadostovali. Žalibog pa se je nam definicija kulture dolžno ostalo. Kajti, če kultura v tem obstoji, da se v prazni precejnosti samega sebe prednosti drugih prezira in je po korpumpiranih listih zelo pomanjšuje in obrekuje če kultura saboj prinaša, da se v nenaravni pohlepnosti kot osoba na stroške svojih so-državljanov, kot država na škodo svojih so-sedov obogateti hoče, potem, pravim, Slovenci ne smejo in nečejo kulturnim narodom uvr-steni biti. Ako se pa kultura nasproti kaže po npravnem resnem razumljenju človeških dolžnosti in po onem vzvišenem občnem duhu ki daje vsem sinovom enega naroda v soci-jalni harmoniji na občnem blagru delovati, če so pridnost, varčnost, hrepenenje po zna-nostih, humaniteta in nepremagljivo mrženje proti vsakemu sleparstvu, karakteristična zna-menja kulture, potem se menda tudi Sloven-cem ne sme odrekati.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. julija.

Cesarjevič Rudolf je prišel v Celovec k praznovanju odkritja spominka Marije Terezije in je bil z navadnim velikim sijajem sprejet.

Iz Dunaja se poroča o novih faliranjih bank in trgovin. Kako globoko bode borzno ustavovorno sleparstvo zaselo v vse finančne in narodno-gospodarske razmere, še zmirom nij razvidno.

Iz Prage se poroča 3. jul.: V današnji seji mestnega zbora je Edvard Gregr živo pobijal nasvet mestnega starešinstva, da se naj naredi ustanova za maše za rajnim županom Pštrošom. Gregr vpraša, ali mestno starešinstvo v 19. veku živi. Zbor, kateri bi imel representovati inteligencijo prebivalstva ima sredstev dovolj, da spomin Pštrosov bolj slavi, kakor po zbornanji starih tercjalk. Mestno starešinstvo je nedavno Dominikanske ulice prekrstilo v Husove ulice; tedaj ne more denes temu činu nasprotno sklepe storiti. Ako se ta predlog sprejme, damo sami nasprotni žurnalistiki orodje v roke, da nas

razupijo kot reakcionarje. Po tem govoru je bil predlog mestnega starešinstva zavržen.

V Galiciji pravijo, da je kolera pokazala se. Če je to res, potem se vnanji svet ne bo upal na Dunaj in svetovna razstava bo novo škodo trpela.

Vnanje države.

Ruski general Kaufman je poslal o vzetji Kive vojnemu ministru sledeči telegram: Vojaki orenburškega, kavkaškega in turke-stanskega oddelka so po možatem in čast-nem premaganju neizrekljivih težav, katere jim je narava na več tisuč vrst dolgem potu nasproti stavila, hrabro in veselo vse napa-de sovražnika, kateri jim je hotel zabraniti pot do Kive, zavrnil, ter po premaganju vseh turkomanskih in kivanskih čet 29. maja (po naše 10. junija) slavnostno prišli v glavno mesto kana. Naslednji dan — rojstni dan Petra velikega — je bila vsa vojska navzočna pri slovesni molitvi za cara, in pri črni maši za Petra velikega in one tovariše, ki so padli v vojski. — Kakor je videti iz tega poročila se Kivani po kanovem begu niso več ustav-ljali, nego so brez brambe prostovoljno pre-magalcem odprli mestna vrata. Kan pa je na prigovarjanje vojne stranke kljub svoji prejšnji obljubi pobegnil k Turkomanom od koder bo morda skušal še dalje Ruse z ro-panjem nadlegovati, dokler ga ne zasači osoda. —

Francoska narodna skupščina bode pred razidom razpravljala še novo vojno po-stavo. Dotičen vladni predlog je že tiskan ter pride neki še ta teden v zbornico. Raz-pravljanje bo trebalo kakih deset sej. Če se kaj posebnega ne zgodi, bode tretje branje te postave okolo 10. avgusta, potem takem zbornica do 15. avgusta še skupaj ostane. — Fuzija obeh središč narodne skupščine, ka-tero sta hotela napraviti Perier in Leon Say, da bi se iznebila upljiva bonapartistov, se je vsled poslednjega glasovanja razbila, ker so ravno nekateri udje desnega središča go-vorili proti Dufaurejevemu predlogu. Minister Broglié je zatajil svoja lastna deca, katera je zagovarjal v skupščini trideseterih. Baje mu je posodil nek Bonapartovski bankir 300.000 frankov, da plača svoje dolge, zato se nij hotel združiti s središčem zoper bona-partiste. Pa saj ima še drugih razlogov do-volj. A tudi Thiers nij bil v seji navzoč, da bi bil zagovarjal svoje ustavne predloge. — Vojni minister Dubarail je na skrivnem po-zvedoval, kakega mišljenja so oficirji fran-coske armade. Na strah monarhistov pa je moral slišati, da je večina republikanska. Po tem takem bi bile Gambettove besede pri verzajlskem banketu vendar le resnične.

Španski kortesi so dali ministru polnomoč, da zatara nered, ki so še zmirom v državi. Kastelar je s svojim govorom v

trenotku napravil močno ministerijalno ve-čino. Na severu je bilo koncem junija več bojev s Karlisti pod Ollom, Dorregarayem in Radiko pri Nutantinu v Navari. Tudi polkovnik Kastanos se je isti dan pri Mu-rieti dobro držal proti Karlistom pod Liza-garayem. Pa 26. junija so ga potisnili Kar-listi do Pompelone nazaj. Nasproti pa je isti dan otepel General Gabrinety Karliste pod don Alfonzom in Muretom pri Prats de Luzines v Kataloniji.

Nemški škofje so baje dobili 24. maja iz Rima ukaz, da naj se energično protivijo nakanom pruske vlade v cerkvenih zadevah. Kakor je videti, bodo škofje tudi ubogali. — V Monakovem je bil urednik Sigl v četrtek obsojen od porotne sodnije za gorenje Bavarsko na en mesec ječe in stroške, ker je prijavil v šaljivem listu „Bremse“ nek akrostihon na Bismarka.

Turška vlada je sklenila z avstrijsko dogodbo zaradi sklopljenja rumelskih železnic z avstrijskimi. Kakor je „P. L.“ izvedel, se bodo združile železnice pri Šamacana Bosni kateri kraj leži ravno na bosansko-slavonski meji, odkoder je v zvezi z Osekom. Za po-daljšanje črte od Busovca do meje je odlo-čila turška vlada 15 milj. gold. Nedavno je bila odprta črta iz Carigrada v Drinopolje, pri čemer so bili navzoči tudi turški ministri z velikim vezirjem. Tudi **srbska** vlada je razpisala konkurs za železnico iz Belgrada do Aleksinaca, ki traje do 13. avgusta. Do tega dne se morajo vložiti ponudbe pri mi-nisterstvu za javna zidanja s kavojo 500 ti-suč frankov. — V **Bosni** je že nekaj časa sem velik nered. V stari Gradiški so v noč 29. junija Turki z orožjem napali srbski del mesta. Mnogo ljudi je mrtvih in ranjenih. Lepo vladanje! Kedaj bode že konec tega škandala?

Dopisi.

—?— **Iz Kamnika** 3. jul. [Izv. dop.] (Mestne volitve.) Predvčeranjem popoldne je naznanjal boben mestnega po-licaja, da je zopet neko naznanilo prišlo od župana našega. In glejte kaj pravi: v če-trtek se povabijo volilci, da volijo novi mestni zastop in sicer dopoldne tretji „volilni razred“, popoldne ob dveh pa drugi „volilni razred“ in v petek popoldne ob štirih pa prvi „volilni razred“. Res izvrstno in lepo za naše mesto, ki se imenuje naro-dno, kar je že pokazalo večkrat. Od c. kr. uradnjij terjamo slovenske dopise in slovensko uradovanje, v naši mestni pi-sarni pa se nemškutari, kakor bi bili v

neplodni porod svojega duha — „von des Gedankens Blässe angekränkt.“

Njegov oče, stari prefekt ljubljanskega liceja, je bil čisto drugi mož. Neumrli Pre-širen ga tudi nij pozabil v svojih pušicah; saj pravi:

„V Ljubljani je možič
Ki misli da je ptič:
Pa je le ptiča kosič —
Repič.“

In ta mož je vzel enkrat svojega sin-čeka Julija, današnjega notarja v delo, ter mu je kot skrbni oče priporočal svoj zlati izrek: „Man muss Kopf u. Herz haben, mein lieber Julius“. Pa naš Julius je poza-bil vse, ah vse in sedaj izgovarja brez glave svoja brezsrčna načela sleherni večer v bratovski družini pri „zlati zaponi“.

Gospica! Vi veste, da gospod Abčin, loški kandidat, et consortes, konfiscira navadno le končano ali spisano delo, in sicer menda zato, ker je spisano. Mojemu Repiču pa so konfiscirali vso „mrtvaščino“ in „ofolenge“

samo zato, ker še niso bile spisane in končane. Sam bog torej vedi, kedaj in kako se temu ali onemu veljaku ustreže.

Od tedaj pa, odkar je propadel naš Julij ovej pograbljivej osodi, počel je še huje razsajati. Pozno črez polnoč ga še lahko čujete o zgoraj omenjeni snovi pridigovati, žalibog le ušesom, ki so ga že navajena. In kadar mu politike zmanjka, pravijo da se mnogokrat zgodi, obrača mož pobožno svoje oči do podob, ki vise po stenah.

Gospica, to so Vam podobe, slikane, skoro bi rekel, z barve bogatim čopičem Tintoretijevim, bog se usmili, v duhu in domišljiji Boccacia in Casanove. In iz njih pije mož novo zalogo razsajajoče moči in udrihajočih kreposti.

Gospica! Ura je bila dve črez polnoč, — jaz sem samoten pil svoj četrti vrček pive — nikar ne sodite slabo o meni — in notar Repič se je odpravil domu. Počasi je šel, in jaz sem ga spremljeval v duhu na

njegovih potih. Zanimivega se nij nič prigo-dilo, samo ko je odpiral naš junak vrata svojega stanovanjšča, je moj ga ko medium spremljajoči duh recitiral nehoté kitico znane narodne pesnj:

„Pa me žena je čakava
Je po nemški šrajeva.“

in — gardine zakonske postelje so se jele melanholično gibati.

Blaga moja gospica! Kaj ne, čudno se Vam dozdeva, da o tako obskurnem človeku toliko pišem. Pa glejte, segel sem enkrat mej družbo blaziranega nemškutarstva in — Repič mi je v roki ostal, ko pravi tipus svoje sorte. Enaki so vsi, brez izjeme!

Sedaj pa ga hočem, Repiča namreč, po-saditi zopet nazaj na njegov temni prostor, in tamo naj mej svojimi na tihem raste in cvete, — kakor spomladi vijolice na Vašem vrtiči; — gospica, odpustite mi nerodnost te primere — pa nekaj lepega mora svojemu današnjemu junaku vendar povedati Vaš Baptista.

sredi nemškega „Vaterlanda.“ Nij li to sramota?

Po dolgem dreganju se je vendar zljubilo našemu županu razpisati nove volitve. Po dolgem trudu se je uredil zapisnik volilcev; toda kakor je navada pri naših nasprotnikih, da povsod le z zvijačo skušajo si pridobiti nadgospodstvo čez nas domačine, tako je tudi pri tem zapisniku. Izpuščen je, nihče ne more reči da le po zmoti, odličen, vsemu mestu in vsej okolici znan narodnjak, ki je, ne nadeja se take infamije zamudil dneve reklamacije, tako da je izbačen za letos izmed volilcev v prvem redu.

Res se pripravljajo narodnjaki nekoliko na prihodnje volitve, a to je premalo; vse je premrtvo, nobeden neče delati odločno, vsak se izgovarja s prevelikimi opravili, kakor bi ne bilo eno glavnih opravil in nalog vsacega, ki spada v našo srenjo, pripomoči, da se zboljšajo naše mestne in srenjske zadeve. To nij lepo, možje, umikati se delovanju; ura, ki se zamudi pri delu, da se obrne v občini prid gotovo nij zamujena. Le odločnosti nij nobene. Kako lahko bi se bil sklical volilni zbor, da bi se bili posvetovali o kandidatih; toliko časa je bilo in skoraj nič se nij storilo. Ako je tudi pozno že, vendar še nij zamujeno in mož je veljavnih, skličite shod kar precej; se še da organizovati trdna narodna falanga, da ne bodo šli volilci na dan volitve volit, še ne vede koga bi volili, v mestno hišo, kakor razkrojene ovce. Genite se vendar, da ne doživimo na zadnje še te blamaže, da nam vrinejo zopet „Anzelna“, kateri je, kakor je nekdo se izrazil, po njegovem mnenju najboljši za županstvo, ker je volilec svojim pri zadnjih volitvah kupil vedro vina, kar bi drugi gotovo ne storil! Ne glejte pri volitvah na prijateljstvo ali botrinstvo; žalibog da so dolžniki pod komando, ne bodite vi samostojni in neodvisni taki. Komur se le nekoliko smili uboga živina, ki mora čez grdi klanec vleči težki voz, spozna, da se Anzel razumeva toliko na gospodarstvo mesta, kakor na boben. Koliko voznikov kolne Kamničane in župana zavoljo samega klanca, in sram mora biti človeka to slišati.

Potem naj še kdo reče, da je on edini sposoben za župana!

Možje, ako vam je količkaj mar za blagor mestni in domače reči, delovajte, da proderete s poštenimi domoljubi! V 3. in 2. razredu je prav lahko in v prvem tudi mogoče, pri le količkaj pripravi. Bomo le videli, kaj bo storila duhovščina in posebno oo. frančiškani, bo li tudi raji nemškutarja kakor liberalnega Slovenca?

Iz marenberškega okraja
na slovenskem Štajerskem 3. julija [Izv. dop.]
Pritožbe zoper tarife deželnega komisijona za uravnanje zemljiškega davka menda sme več posestnikov skupno podpirati in v ta namen privaten shod imeti? Privaten shod posestnikom nikdo ne bode zabranil, a pritožbe sme napraviti občinski odbor. Pri nas nemamo do nobenega uda cenilne komisije zaupanja, da bi nam izdelal pritožbe; kaj nam je storiti? (Pred vsem morate pogledati pri vašem okrajnem glavarstvu, kako visoko sta okrajni in deželni komisijon cenila za vaš okraj 1) koliko se pridela vsako leto povprek na vaših gruntih; 2) po kaki nizki ceni se prodado grunti pridelniki in 3) koliko

imate stroškov pri obdelovanju zemlje. Iz tega se vidi čisti dohodek grunta. V pritožbi morate dokazati ali za vse tri točke, ali saj za eno, da je previsoka ali pri stroških preniska številka. Pritožbo pa če nemate nikoga v svojem okraji, bi vam moral spisati tak notar ali advokat, kateri je v teh rečeh izurjen. V Mariboru je gotovo več taci gospodov. Ur.) —

Mariborski Seidl že začenja za svojo kandidaturo v našem kraji delati, a naš okrajni načelnik Schmidt ga zvesto podpira. Schmidt je razposlal vsem županom pismo, seveda nemško, v katerem pozivlje župane, da naj pridejo k volilnemu shodu 14. julija in še druge može soboj pripeljejo. Ta dan se boče predstavljati Seidl kot kandidat za državni zbor. Schmidt in Seidl pa sta se v dnevu zmotila: volilni shod sta mislila sklicati na dan volitve okrajnega zastopa. Kmetška skupina pe voli 16., ne pa 14. julija. Moža bodeta tedaj morala popraviti datum v pismih. Sploh pa sta mariborski in naš okrajni načelnik prav oblastna moža in bojimo se, da ne bode naš načelnik vsakega župana kaznoval, ako ne voli Seidla. Ti gospodje kaj radi kaznujejo. Predstojniku občine J. so nedavno žugali, da bode moral 100 gld. globe plačati, ker on nij hotel kaznovati za 10 gold. nekega posestnika, kateri je po okrajni cesti nekaj sežnjeval daleč plohe na vozu z dvema kolesoma vozil. Ceste mož nij poškodoval in je bil pripravljen povrniti škodo, ko bi je bilo. Vse zastonj. Načelnik Seidl in podnačelnik Gasteiger sta ga na 5 gold. globe obsodila.

Domače stvari.

— (V Mariboru) se je tedaj res nek „centralni odbor“ tiste čudne „pravne“ stranke osnoval, pa nihče ne ve imen odborikov. Odbor je tajen, kakor kaka revolucionarna skrivna vlada. Kaj se bojite luči in dneva? Nu, dajte da vas vidimo!

— (V Velikovecu) na Koroškem so, kakor se „D. Z.“ piše, Nemci že začeli agitacijo za volitve. — Da-li se od strani Slovencev za okolico kaj godi, o tem nij „pisma, ni povelja.“

— (O naših kandidatih) piše „Soča“: „Teže pojde se spravo na Kranjskem, kder hoté stari nekatere tehtne, delavne in izkušene može nadomestiti z ljudmi, ki so sicer že več let po različnih parlamentih posedali, a nikdar za narodove pravice ne ust odpirali, nego samo kimali in pritrdjevali na to, kar so vodniki zahtevali. Ali mi s takšnimi poslanci, ki so sicer dobri domoljubje, a nezmožni govorniki, na Dunaji kaj dosežemo, ali ne, to je vprašanje, kateremu naj vsak sam odgovori.“

— (S Krasa) se piše „Soči“: 29. maja je bila v Sežani seja okrajnega šolskega sveta pod predsedništvom nadzornika prof. Hafnerja. Pri tej seji ste prišli na dnevni red dve prav zanimivi prošnji, ena od rodiške, druga od kopenske občine. Uganjite, kaj so prosili Rodičani in Komenčani? Nič drugega ne, nego da bi se v naše ljudske šole vpeljal nemški jezik!! Kaj ne to so vam možje! Naš okrajni šolski svet je pa obe prošnji tako rešil, da se sicer sme učiti nemški jezik, toda 1) ne v tistih urah, ki so postavno za šolski poduk odločene; 2) okrajni šolski svet dotičnih učiteljev

za učenje nemškega jezika na noben način ne bode plačal, ali sicer jih kaj odškodoval. Slava! — Pričakujemo, da se bo naš novi nadzornik pruskim agentom, ki zdaj po Krasu straše tudi tako možato ustavil, kakor se g. Hafner, akoravno se govori, da je bolj mehak mož.“

— (Slovenskim svilorejcem). Gospod J. Pohlin znani svilorejec iz Metlike nam piše: Prosim Vas, da blagovoliti v svojem cenjenem listu naznaniti, da peljem v torek nekaj centov sviloprejšnih mešičkov v Gorico (morebiti tudi v Videm) in da, če je kak svilorejec v zadregi ter ne more prodati svojega pridelka, naj do četrtka dopoldne piše meni v Gorico „Poste restante“ in slobodno vsakteri tudi „mušter“ zraven pošlje.

— (Dr. Kocuvan), narodnjak, naselil se je 4. julija kot zdravnik v Kranji.

— (Za okrajni zdravništvu) v Litiji in Črnomlju se je baje oglasilo 11 kompetentov.

— (Umrlo jih je v Ljubljani) meseca junija 105, 61 moškega in 44 ženskega spola.

— (Dva hudodelnika pobegnila). Iz ljubljanskega grada sta včeraj v jutro dva nevarna hudodelnika pobegnila. Eden je bil obsojen na 16 let, drugi na 14 let teške ječe. Prodrli sta zid med svojo sobo in stolpom, potem sta se splazila v stolp in v jutro šla doli po stopnicah mimo stražnika, ki stanuje v stolpu. A poprej sta se znebila jetniške obleke in se civilno oblekla. Ker delajo jetniki na Gradu vsakovrstna krojaška dela, sta si menda že poprej na stran spravila potrebne obleke. Stražnik ju vidi priti doli po stopnicah in ju vpraša kaj iščeta tukaj. A ona odgovorita, da sta tujea in da sta hotela na stolp iti. Stolp je pristopen vsacemu in tujei navadno plazijo do vrh stolpa, od koder je krasen razgled. Stražnik tedaj nij sumil, da ima dva hudodelnika in ju pusti brez ovire iz stolpa. Ko so pazniki v gradu zapazili, kaj se je zgodilo, sta hudodelnika že zdavnaj izginila iz mesta.

— („Carniolia chemical works“) se imenujejo fabriška poslopja v Long-Islandu, le po strugi reke Hudson od New-Yorka oddaljene, z zadnjim mestom pa v naj ožji zvezi, ker redno vsakih 5 minut parobrodi ljudi in blago med obema mestoma čez reko sem in tje prepeljavajo. Te fabrike je sezidal in tako imenoval neki Slovenec, rojen Kranjec, iz ljubezni do domovine. Kako velike in obširne so fabrike, se razvidi iz tega, da je ustanovnik za potrebno spoznal, posebnega duhovnika naskrbeti, in posebno šole za fabriške otroke urediti.

Razne vesti.

* (Nesreča.) Iz Vejera se piše: Na železnični postaji Mali Reifling se je zgodila 24. p. m. proti poldnevju strašna nesreča. Hči tam v službi bivajočega kuritelja, 9 let stara deklica, je bila po vodo poslana in je morala neobhodno čez železnico iti. V tem trenutku, ko je kolovoz prekorati hotel, se pripelje mašina, zgrabi revnega otroka tako nesrečno, da ste mu obe nogi pod mašino prišli in se ji popolnem razdrobili. Revni nesrečnici so morali obedve nogi pod kolenom odrezati.

* (Čuden poskus samomora.) 42 let stari tesar Alojz Pirker v Lendorfu je v svojem stanovanju v Spodnji Kalvariji svoje telo s petrolejem namazal in ga potem zažgal, da bi na ta način svoje življenje končal. Tega pa seveda nij dosegel, pač pa se

je pri tem hudo opeknel, kar mu bo gotovo za vselej veselje vzelo, svoje telo v petroleji peči. —

Poslano.

Ljubljanska čitalnica je uže poprej založene pesni, ker so bile po večjem že razprodane, na novo založila in pridjale so se zdaj še nekatere druge pesni, ki se dobivajo po nizki ceni pri blagajniku pevskega društva g. Franc Dreniku.

Dotične pesni so:

- I. pola. „Cigani“ od F. A. Vogel-na.
 - II. pola. „Plesalna“, od Abt-a, „Na zdravje“, od Marschner-ja.
 - III. pola. „Na grobih“, „Jamica“, in „Mrtvaški blebi angelj“ od D. Jenko-ta, in „Miserere“ od Palestrini-a.
 - IV. pola. „Ura“ od Glinka, „Slovca“, od Jos. Vašak-a, in „Strunam“, od D. Jenko-ta.
 - V. pola. „Na boj“ od Ant. Förster-ja, „Večerna“ od Riharja, in „Zapuščena“ od dr. B. Ipavica.
 - VI. pola. „Pesen koroških Slovencev“ od Gerber-ja, „Glas domovinski“ od Vogel-na in „Soldaška“ od dr. Ipavica, „Ruska himna“ od Alexy Lvoff, in „Moji sablici“ od Dav. Jenko-ta.
 - VII. pola. „Samo“ od Ant. Förster-ja, „Plahe deklice“ napev češki.
 - VII. pola. „Ponočni pozdrav“ od Ant. Nedved-a, „Zakletev viharja“ od Juli Dürrner, in „Vošilo“ od Skraupa.
 - VIII. pola. „Nad zvezdami“ od Grundmann-a, „Psalm“ od Fr. Gerbic-a, „Na gomili“ in „Pogrebna“ od Kreuzer-ja.
 - IX. pola. „Na moru“ od Dav. Jenko-ta, „Na planine“ od Bendelma.
 - X. pola. Samospevi z glasovirom od Dav. Jenko-ta: „Kam?“, „K slovesu“, „Strunam“ in „Mornar“.
- Pola VII. štiriglasno in bariton solo velja 28 kr.
Pola X. samospevi z glasovirjem velja 40 kr. — vse druge pole pa so po 24 kr.

Opomenica.

Konkurzi: Na mariborski gimnaziji mesto profesorja za matematiko in fiziko, do 15. avg. — V Trzinu mesto postarja, v treh tednih, pri poštni direkciji v Trstu. — Ueno mesto za francoski in angleški jezik na državni gornji realki v Mariboru, do konca julija. — Na državni gimnaziji v Celju, učno mesto za nemški jezik, do konca julija.

Eksekutivne dražbe 7. julija: Medvedovo, 900 gld., v Novem mestu. — Meršetovo, v Ribnici. — Veričevo, 193 gl. 50 kr., pri sv. Lenartu v Slov. gor. — 8. junija: Stangerjevo, 450 gl., Čožovo, 1252 gl. 20 kr. in Škarbinčovo, 1818 gl., v Litiji. — Čehovinovo, v Postojni. — 9. julija: Anžičevo, 1062 gl., v Ljubljani.

Umrli v Ljubljani

od 30. jun. do 3. julija.

Greg. Leben, dninar, 67 l., na oslabljenji. — J. Pristan, ubožec, 72 l., na spridenji črev. — Marija Reischer, kancelistov otrok, 22 mes., na osepnica. — Treza Trunk, prebivalka, 41 l., na pljuč. tuberk. — Ant. Boc, dninarsk otrok, 3 l., na raztopljeni krvi. — Marija Cerer, preiskovanka, 41 let, na sušici. —

Tujci.

5. julija.

Evropa: Majer iz Trsta.

Pri **Elefantu:** Grof Erdödy z hišnikom iz Ogerskega. — Lengyel iz Kaniže. — Rosenberg iz Pešte. — Rubsky iz Hrvatskega. — Kulka iz Dunaja. — Zeilinger iz Gradca. — Hauerman iz Trsta. — Richter iz Judenburga. — Žnidaržič iz Il. Bistrice. Pri **Malič:** Braune s hčerjo, Tratnik iz Kočevja. — Trafojer iz Dunaja. — Aresnik iz Zagreba. — Dr. Kares Kuattus z gospo iz Jungbunclava. — Bathara iz Zadra.

Pri **Zamorec:** Zadnik iz Krškega.

Franjo Kocuvan,

doktor vsega zdravilstva,

bivši zdravnik v občni bolnišnici graški se počasti p. n. občinstvu naznanjati, da se je kot praktični zdravnik v **Kranji (v Utrihovi hiši št. 45)** naselil.

Zdravil bode vsakovrstne bolezni.

NB. Za bolne na očeh ordinira od 7. do 8. ure zjutraj. (170—3)

Tržne cene

V Ljubljani 5. julija t. l.

Pšenica 7 gl. 50 kr.; — reč 4 gl. 40 kr.; — ječmen 3 gld. 30 kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 4 gl. — kr.; — pros 3 gl. 40 kr.; — koruza 3 gld. 80 kr.; — krompir 2 gl. 50 kr.; — fižol 5 gl. — kr. — masla funt — gl. 51 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedina funt 26 kr.; — teletina funt 27 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent 1 gl. 20 kr.; — slame cent — gl. 80 kr.; — drva trda 6 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borsa 5. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	40	—
1860 drž. posojilo	102	—	—
Akcije narodne banke	987	—	—
Kreditne akcije	235	—	—
London	111	25	—
Napol.	8	87	—
C. k. cekini	—	—	—
Srebro	109	—	—

Banka „SLAVIJA“

priporoča se za sklepanje zavarovanj

na življenje in smrt v vseh kombinacijah,

kakor so: zagotovljenje dote, zavarovanje istin, v določenem ali nedoločenem času plačilnih, zavarovanje dohodkov, za preživetje in doživetje itd.; kakor tudi

proti škodam po ognji prouzročenim,

obetajoč vestno preiskavanje in natančna povračila; posebno pa dela p. t. občinstvo pozorno na svoja

dva posojilna oddelka,

v katerih proti neznatnim obrestim posojuje

kavcije (I. pos. odd.)

vsacemu, kdor je pri njej za najmanjšo, po njegove smrti nepogojno plačilno istino gld. 1000 zavarovan, in pride v položaj, da mora zavoljo službenih okolščin kavcijo položiti, v katerem slučaju vendar posojilo ne more previševati $\frac{4}{5}$ zavarovane istine

in posojila na osobni zaup (II. pos. odd.)

vsacemu, kdor se z gotovim **stalnim** letnim dohodkom izkazati zamore, in je pri banki „SLAVIJA“ že vsaj tri mesece za najmanjšo po smrti plačilno istino gld. 500 zavarovan bil. — Ta posojilni oddelek posebno priporočamo gg. uradnikom in penzionistom.

Nadejaje se, da bode banka „SLAVIJA“ z ustanovitvijo obeh ravno imenovanih posojilnih oddelkov marsikakej gmotnej zadregi posameznih svojih družbenikov v okoliščini, dovolimo si opomniti, da naj se vsak v tej zadevi svéta iskajoč obrne do

Glavnega zastopa banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

(174—1)

Josip Kristan.

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod sprejema

od 1. julija 1873

naprej **denarje na obresti** se sledečimi pogoji:

a) v Giro-Conto na vložne- in Cheques-knjžice,

kjer se vsakovrstni znesek od gld. 5.— naprej vložiti in sprejeti more, in sicer:

do zneska gld. 3000

s **5 %** obresti brez odpovedi,

s **5 1/2 %** obresti proti 15dnevni odpovedi

v **vsakovrstnih** zneskih;

s **6 %** obresti proti 90dnevni odpovedi

v **vsakovrstnih** zneskih.

b) na blagajnične liste (Kassenscheine),

na imé ali donesitelja glaseče,

s **4 1/2 %** obresti brez odpovedi,

s **5 1/2 %** obresti proti 30dnevni odpovedi.

Vloge v Giro-Conto na knjžico in v prometu se nahajajoči blagajnični listi (Kassenscheine) uživajo od 1. julija 1873 naprej nove obresti.

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

(162—3)